

Ettepanekud ja kommentaarid

EstLink 3 Tallinna piirkonna kõrgepingevõrgu tugevdamise riigi eriplaneeringu kohta

Adressaat:

EstLink 3 Tallinna piirkonna kõrgepingevõrgu tugevdamise riigi eriplaneeringu projektitiim
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium / Skepast & Puhkim OÜ

Esitaja:

Kalle Isand

Uuesalu kogukonna esindaja

Uuesalu Külaselts

11.03.2026

Sissejuhatus

Uuesalu kogukond tänab planeeringu koostajaid ja arendaja esindajaid valmisoleku eest tutvustada EstLink 3 projekti ning pidada dialoogi kohalike elanikega.

Peame positiivseks, et planeeringu koostamisel on rõhutatud eesmärki **kaasata kogukondi ning selgitada projekti mõju enne otsuste langetamist**. Oleme seisukohal, et selline lähenemine aitab vältida hilisemaid konflikte ja parandab planeeringu kvaliteeti.

Samal ajal soovime rõhutada, et Uuesalu piirkond on viimase kümnendi jooksul sattunud **mitme riikliku taristuprojekti mõjualasse**, millest suurim on Rail Baltica raudtee ehitus.

Rail Baltica ehitus on juba alanud ning kestab hinnanguliselt vähemalt aastani 2030. EstLink 3 alajaama ja liinide rajamise esialgne ajakava algaks aga umbes samal ajal, mil Rail Baltica ehitus piirkonnas lõppema hakkab.

Selline olukord tähendab, et piirkond võib olla **ligikaudu kümne aasta jooksul järjestikuste suurte taristuehituste mõju all**, mis mõjutab:

- kohalike elanike elukeskkonda
- teede kasutust ja liikluskoormust
- metsade ja rohealade säilimist
- piirkonna rekreatsioonivõimalusi

Seetõttu peab kogukond oluliseks, et EstLink 3 planeerimisel hinnataks **mitte ainult projekti otsest mõju, vaid ka selle kumulatiivset mõju koos Rail Baltica ja teiste piirkonna arendustega**.

Riigi eriplaneeringu dokumentides on rõhutatud vajadust hinnata erinevate trassialternatiivide keskkonna- ja sotsiaalset mõju ning valida lahendus, mille koondmõju on kõige väiksem. Samuti on riik 2025. aasta sügisel planeeringuala laiendanud just selleks, et oleks võimalik kaaluda ja võrrelda rohkem koridorialternatiive.

(viide: EstLink 3 Tallinna ringliini riigi eriplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm)

Uuesalu kogukonna põhimõtteline seisukoht

Uuesalu kogukond **ei sea kahtluse alla Eesti energiajulgeoleku tugevdamise vajadust** ega EstLink 3 projekti strateegilist eesmärki.

Samal ajal peame vajalikuks, et planeeringu käigus oleksid täidetud järgmised põhimõtted:

- 1. Asukohavaliku põhjendatus**
tuleb selgelt ja läbipaistvalt selgitada, miks on esialgsetes materjalides käsitletud võimaliku alajaama asukohapiirkonnana just Ülemiste järve tagust ala ning milliste kriteeriumide alusel seda võrreldakse teiste võimalustega.
- 2. Alternatiivide sisuline võrdlus**
kõiki trassialternatiive tuleb hinnata võrreldavate ja avalikult põhjendatud kriteeriumide alusel (keskkond, elamupiirkonnad, mets, rekreatsioonialad, detailplaneeringud, rohevõrgustik, perspektiivne ehitusõigus).
- 3. Kumulatiivsete mõjude arvestamine**
Rail Baltica ja teiste piirkonna arenduste mõju peab olema analüüsi osa.
- 4. Kogukonna õigustatud ootuste arvestamine**
Uuesalu piirkonda on arendatud ja asustatud eeldusel, et tegemist on looduslähedase ja rahuliku elukeskkonnaga.
- 5. Taristu koondamine olemasolevatesse koridoridesse**
uued elektriliinid peaksid võimalusel kasutama olemasolevaid taristukoridore või võimaldama olemasolevate liinide likvideerimist.

Küsimused, millele kogukond ootab selgeid vastuseid

1. Miks on võimaliku alajaama asukohapiirkonnana käsitletud just seda ala?

Planeeringu tutvustusel selgitati, et seda piirkonda on käsitletud võimaliku asukohavariandina eelkõige järgmistel põhjustel:

- suhteline kaugus tiheasustusest
- lähedus olemasolevatele elektriliinidele
- võimalus ühendada Kiisa ja Aruküla suunalised ühendused

Palume planeeringu koostajatel avalikustada ja kohtumisel selgitada:

- milliseid alternatiivseid asukohti analüüsiti
- millistel kriteeriumidel need kõrvale jäeti
- milline oli võrreldav mõjuanalüüs

Selline info on vajalik, et kogukond mõistaks, kas tegemist on tõepoolest sisuliselt parima või lihtsalt menetluslikult mugavaima asukohavariandiga. Kuna planeeringuala on laiendatud täiendavate alternatiivide kaalumiseks, peab ka nende võrdlus olema kogukonnale arusaadav ja kontrollitav.

2. Tervisemõju

Kogukonda huvitab, millised on:

- prognoositavad elektromagnetvälja tasemed
- liinide ja elamute vahelised minimaalsed kaugused
- mõõtmismeetodid pärast liinide rajamist

Palume planeeringu käigus:

- avaldada modelleerimise tulemused
- siduda need rahvusvaheliste tervisenormidega
- teha pärast rajamist avalikud mõõtmised.
- Lisaks palume hinnata võimalikku kumulatiivset mõju elektromagnetväljade ja müra osas juhul, kui uusi liine kavandatakse olemasolevate liinide kõrvale või ühisriputusse ning juhul, kui alajaam kavandatakse olemasolevate taristuobjektide lähedusse.

3. Turvalisus ja kriitiline taristu

Uus alajaam kujutab endast kriitilise tähtsusega energiarajatist.

Planeeringu tutvustusel mainiti, et objekti turvalisuse tagamiseks võidakse kasutada näiteks droonitõrjesüsteeme.

Kogukond peab oluliseks teada:

- kuidas mõjutab selline rajatis piirkonna üldist turvalisust
- millised on võimalikud riskistsenaariumid kohalike elanike ja elukeskkonna jaoks
- kuidas mõjutab objekti turvarežiim kohalike elanike liikumist ja keskkonda

Samuti leiame, et kui piirkonda rajatakse kriitilise taristu sõlm, siis oleks mõistlik kaaluda planeeringu osana **kogukonna kriisivalmidust parandavaid meetmeid**, näiteks:

- kogukondlik varjumiskoht
- kriisiinfokeskus
- varutoite või side aga olenevalt riskihinnangutest ka vee ning kanalisatsiooni lahendused.

4. Kogukonna kasu ja leevendusmeetmed

Planeeringu tutvustusel mainiti võimalust, et mõne trassivariandi puhul võiks **olemasoleva küla läbiva 110 kV liini likvideerida ja viia ühisele mastile 330 kV liiniga**.

Selline lahendus võiks kogukonna jaoks olla oluline leevendusmeede, sest:

- see vähendaks liinikoridoride koguarvu
- vähendaks visuaalset mõju, parandaks liini alla jääva rekreatsiooniala kvaliteeti ning vähendaks sellest tulenevat otsest terviseriski
- vähendaks metsa raadamise vajadust

Seetõttu palume seda võimalust **tõsiselt kaaluda ja analüüsida**.

Peame oluliseks, et võimalikke leevendusmeetmeid käsitletaks mitte lisamärkusena, vaid ühe sisulise võrdluskriteeriumina alternatiivide hindamisel.

Keskkonna ja elukeskkonna kaitse

1. Kurna oja ehituskeeluvöönd

Planeeringu esialgsetest materjalidest nähtub, et võimaliku alajaama asukohapiirkond võib paikneda Kurna oja ehituskeeluvööndi läheduses.

Palume selgitada:

- kas planeeritav ala kattub ehituskeeluvööndiga
- millistel tingimustel oleks võimalik sellest erand teha
- kuidas tagatakse veekeskkonna kaitse.

See küsimus on kogukonna jaoks oluline ka **õigluse ja võrdsuse seisukohalt**, sest samas piirkonnas on elanikel tulnud järgida väga rangeid ehituspiiranguid ka väikeste rajatiste puhul.

2. Metsad ja rohevõrgustik

Uuesalu ümbruse metsad, rekreatsioonialad ja kergliiklusteed on ümbruskonnakülade, aga ka Tallinna elanikele olulised:

- roheala
- turvaline jalutamise ja sportimise piirkond
- loodusliku keskkonna osa

Seetõttu palume trassialternatiivide ja võimaliku alajaama asukohapiirkonna hindamisel arvestada:

- raiemahtu
- rohevõrgustiku ja siin elavate metsloomade elualade, aga ka toitumisalade killustumist
- mõju rekreatsiooniradadele
- visuaalset mõju maastikule.

Peame oluliseks rõhutada, et Rae Vallavalitsus on samuti juhtinud tähelepanu asjaolule, et Ülemiste järve ja Rail Balticu vahelisele alale käsitletud võimalik alajaama asukohapiirkond jääb Rae valla põhjapiirkonna üldplaneeringu järgi puhke- ja virgestusmaale ning rohevõrgustiku alale. Seetõttu ootab kogukond, et rohevõrgustiku toimimise ja loomade liikumiskoridoride säilimise mõju hinnatakse eraldi, sisuliselt ja koos teiste piirkonnas kavandatavate projektidega.

Detailplaneeringud ja õigustatud ootused

Uuesalu piirkonda on viimase 15 aasta jooksul arendatud ulatuslikult.

Paljud inimesed on siia elama asunud teadmises, et tegemist on:

- looduslähedase elukeskkonnaga
- Tallinna lähedase, kuid rahuliku ja turvalise elupiirkonnaga Viljandi maantee ja Tartu maantee vahel

Seetõttu palume planeeringu koostamisel arvestada põhimõttega, et kaitsta tuleb nii olemasolevat elukeskkonda kui ka kehtivatest planeeringutest ja üldplaneeringu eesmärkidest tulenevaid õigustatud ootusi ning perspektiivset ehitusõigust:

- trassid ei lõikaks kehtivaid detailplaneeringuid ega seaks põhjendamatuid piiranguid juba kavandatud elamualadele
- ei tekiks uusi piiranguid olemasolevatele ega perspektiivsetele elamukruntidele
- ei kahjustataks piirkonna arengupotentsiaali.

Kokkuvõte

Uuesalu kogukond soovib olla konstruktiivne partner EstLink 3 projekti planeerimisel ning anda enne 17. märtsi kohtumist edasi oma peamised lähtekohad, millega palume edasises töös arvestada.

Meie eesmärk ei ole takistada Eesti energiapuulgeoleku tugevdamist, vaid tagada, et projekti elluviimisel:

- arvestatakse kohaliku elukeskkonnaga
- hinnatakse kumulatiivseid mõjusid
- valitakse lahendus, mille koondmõju on kõige väiksem

Usume, et avatud dialoog ja sisuline kaasamine aitab leida lahenduse, millega saavad arvestada nii riik, arendaja kui ka kohalik kogukond.